

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 373/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného KUTAN & PARTNERS s. r. o., Štúrova 4, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 12C/62/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. marca 2025 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní namietanom v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov a zároveň mu priznal finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur, ako aj náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že žaloba sťažovateľa v konaní vedenom na mestskom súde pod sp. zn. 12C/62/2023 o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov bola podaná 30. októbra 2023 (t. j. takmer rok a pol pred podaním ústavnej sťažnosti).
3. Sťažovateľ na účely predídania akýchkoľvek prietahov ihneď s podaním žaloby aj preukázal zaplatenie súdneho poplatku vo veci.
4. Nasledovala výzva konajúceho súdu z 9. januára 2024 (doručená 15. januára 2024), ktorou bol sťažovateľ vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku a v rámci ktorej bol tiež upozornený na možnosť zastavenia konania v prípade, ak súdny poplatok nebude zaplatený.
5. V tejto súvislosti právny zástupca sťažovateľa adresoval 17. januára 2024 vyššiemu súdnemu úradníkovi [REDAKOVANÉ] e-mail so žiadosťou o informáciu ku konaniu a informoval

sa na dôvod výzvy na úhradu súdneho poplatku, keďže tento bol uhradený spolu s podaním žaloby. Tento e-mail však zostal bez spätnej väzby.

6. Pod hrozbou zastavenia konania sa sťažovateľ rozhodol súdny poplatok zaplatiť opätovne. Následne bolo požiadané zo strany právneho zástupcu sťažovateľa o vrátenie duplicitne a nedôvodne zaplateného súdneho poplatku. Táto jeho žiadosť zostala niekoľko mesiacov bez spätnej väzby.

7. Dňa 22. mája 2024 bolo vydané uznesenie, ktorým konajúci súd priznal vrátenie duplicitne zaplateného súdneho poplatku sťažovateľovi.

8. Konanie vo veci samej však zostalo bez posunu, a to napriek niekoľkonásobným telefonickým urgenciám, písomnej urgencii z 11. marca 2024, sťažnosti predsedovi súdu na prietahy v konaní z 15. mája 2024.

9. Listom z 11. júna 2024 (t. j. takmer osem mesiacov od iniciovania konania) predsedníčka mestského súdu sťažovateľovi oznámila, že jeho sťažnosť na prietahy v konaní z 15. mája 2024 prešetrila a spisovej kancelárii bol daný pokyn na doručenie žaloby s prílohami žalovanej spolu s výzvou na vyjadrenie.

10. V nadväznosti na výzvu súdu na vyjadrenie zo strany žalovanej oslovil právny zástupca žalovanej právneho zástupcu sťažovateľa v júni 2024 s tým, že žalovaná má záujem začať mimosúdne rokovania v súvislosti s prejednávanou vecou, čo právny zástupca žalovanej oznámil aj konajúcemu súdu.

11. Po výmene niekoľkých e-mailov medzi právnymi zástupcami strán sporu bolo zrejmé, že mimosúdne rokovania sú bezpredmetné a z dôvodu, aby sa predišlo ďalším zbytočným prietahom v konaní, sťažovateľ oznámil prostredníctvom svojho právneho zástupcu listom z 25. júla 2024, že akékoľvek mimosúdne rokovania považuje za ukončené a žiada o urýchlený posun vo veci. Od tohto okamihu nedošlo zo strany konajúceho súdu (viac ako 8 mesiacov) k absolútne žiadnemu posunu vo veci, a to napriek ďalšej urgencii sťažovateľa z 29. novembra 2024.

II.

Argumentácia sťažovateľa

12. Podstatou argumentácie sťažovateľa je skutočnosť, že podľa jeho názoru v napadnutom konaní mestského súdu dochádza k zbytočným prietahom v rámci rozhodovania o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

13. Sťažovateľ je presvedčený, že dĺžka súdneho konania je neprimeraná, a poukazuje na skutočnosť, že od podania žaloby uplynul už viac ako rok a pol do podania ústavnej sťažnosti, pričom do dnešného dňa bol zo strany konajúceho súdu len zmätočne vyrubený súdny poplatok a pravdepodobne doručená žaloba protistrane. Vzhľadom na aktuálne procesné štádium súdneho konania po uplynutí 18 mesiacov od iniciovania žaloby je podľa sťažovateľa zrejmé, že dĺžka tohto súdneho konania významne presiahne celoslovenský priemer.

14. Sťažovateľ vo veci podal písomnú urgenciu 11. marca 2024. Následne podal sťažnosť na prietahy v konaní z 15. mája 2024, vo vzťahu ku ktorej bol následne predsedníčkou konajúceho súdu prisľúbený posun v konaní. Listom z 11. júna 2024 predsedníčka mestského súdu sťažovateľovi odpovedala na jeho sťažnosť. Následne sťažovateľ podal opätovnú písomnú urgenciu

z 29. novembra 2024, ktorá zostala do podania tejto ústavnej sťažnosti bez akejkol'vek odozvy, a do podania ústavnej sťažnosti nebola vec ukončená právoplatným rozhodnutím.

15. Čo sa týka kritéria právnej a faktickej zložitosti veci, o ktorej súd rozhoduje, predmetná vec je podľa názoru sťažovateľa po právnej aj faktickej stránke štandardnou vecou, a preto právna a faktická zložitost' veci nie je dôvodom nekonania po dobu 18 mesiacov od iniciovania konania. Správanie sťažovateľa v priebehu celého súdneho konania bolo štandardné, v konaní bol vždy súčinný. V tejto súvislosti si dovoľuje sťažovateľ poukázať na skutočnosť, že napriek zmätočnému postupu konajúceho súdu v úvode konania (nedôvodná výzva na úhradu súdneho poplatku) súdny poplatok uhradil duplicitne. Ihneď tiež avizoval konajúcemu súdu fakt, že mimosúdne rokovania medzi stranami sporu neprebiehajú.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. Ústavný súd konštatuje, že predmetom predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je v danom prípade preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom mestského súdu v napadnutom súdnom konaní dochádza k zbytočným priet'ahom v rámci rozhodovania o vypořiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

18. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

19. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už citovaných práv vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

20. Povinnosť súdu a sudcu konať bez priet'ahov je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku.

21. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, II. ÚS 238/2020).

22. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovane veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02).

23. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti uviedol, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti všeobecného súdu ústavný súd spravidla prihliada len vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili celkovú dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

24. O zjavnú neopodstatnenosť ide, ak namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 110/02, II. ÚS 66/2011, IV. ÚS 473/2012, III. ÚS 288/2016, II. 59/2019).

25. K samotnej dĺžke napadnutého konania ústavný súd podotýka, že dĺžku napadnutého konania od podania žaloby (30. októbra 2023) zatiaľ nemožno považovať za takú, ktorá by bola zjavne neprimeraná. Aj keď výzva mestského súdu na úhradu súdneho poplatku (aj napriek jeho úhrade pri podaní žaloby) vykazuje určité známky nesústredeného postupu mestského súdu, ústavný súd konštatuje, že doterajšia celková dĺžka konania nesignalizuje ústavnoprávnu intenzitu nečinnosti mestského súdu. Zároveň ústavný súd poukazuje aj na skutočnosť, že medzi stranami sporu prebiehalo aj mimosúdne rokovanie o ukončení sporu, čo ale vzhľadom na jeho dĺžku nemalo podstatný vplyv na predĺženie konania.

26. Za daných okolností pochybenie súdu prvej inštancie predbežne nedosahuje ústavnoprávne relevantnú intenzitu vedúcu k záveru o možnom porušení označených práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru. Ústavný súd pritom poukazuje na to, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu sudcu alebo iného štátneho orgánu. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého

štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy [I. ÚS 63/00 (ZNaU 21/01), II. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, II. ÚS 24/04, IV. ÚS 290/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 266/2021 (ZNaU 88/2021, I. ÚS 531/2023)].

27. Ústavný súd stabilne judikuje, že čas na konanie bez zbytočných priet'ahov nemožno presne vyjadriť. Rovnako tak nie je presne časovo ohraničená ani primeranosť lehoty, počas ktorej by mala byť tá-ktorá vec prerokovaná a najmä rozhodnutá [I. ÚS 92/97 (ZNaU 23/98), I. ÚS 61/98 (ZNaU 18/98)]. V tomto kontexte treba dať do pozornosti aj rozhodovacia prax a judikatúru ESLP v obdobných veciach, podľa ktorej v civilných veciach dĺžka súdneho konania na jednej inštancii v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok ESLP z 15. 10. 1999, č. 26614/95, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, č. 32967/96, body 64, 65 a 66).

28. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa, v ktorej namietal porušenie svojich základných práv postupom mestského súdu v namietanom konaní, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti, čo však neznamená, že v prípade nekonania všeobecného súdu sa nemôže sťažovateľ obrátiť na ústavný súd s ďalšou sťažnosťou na priet'ahy v konaní.

29. Vzhľadom na to, že ústavný súd konštatoval zjavnú neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti, ostatnými návrhmi obsiahnutými v ústavnej sťažnosti (uloženie povinnosti mestskému súdu konať v napadnutom konaní, priznanie primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania) sa už nezaoberal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu